

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

MEDITATIE

Anna's Kerstfeest

Niet alleen de herders mochten Kerstfeest houden. Ook Anna. Wie was Anna? Een dochter van Fanuël, uit de stam van Aser. Aser was de achtste zoon van Jacob en tot een rijkste stam geworden. Deze stam woonde hoog in het noorden van Galilea aan de zee kust, bij Tyrus en Sidon. Onder Jerobeam had deze stam zich van het heiligdom te Jeruzalem afgescheiden en zich voor de afgoden gebogen. Na de ballingschap was slechts een enkeling van de stam van Aser teruggekeerd. Dus Anna kon niet op een beste afkomst roemen.

Toch heeft dit de Heere niet in de weg gestaan om bijzondere bemoeienissen met haar te maken. Dat blijkt uit het verband. Zij is tot grote ouderdom gekomen en heeft al veel meegemaakt. Herodus de Edomiet zit op de troon. En het merendeel van Israël is vervreemd van de dienst van de ware God. De dienst des Heeren is verdrongen door menselijke inzetten. Doch door de bearbeiding des Geestes mocht deze dochter van Fanuël door al het menselijke heen zien en had ze Gods instellingen hartelijk lief. Zij week niet uit de tempel, met vasten en bidden, God dienende nacht en dag.

Anna was niet alleen haar man kwijt, maar ze had geleerd wat het was om God kwijt te zijn. Dat had haar een betrekking op God en Zijn inzetten gegeven! Haar legering

En deze, te dierzelfder ure, daarbij komende, heeft insgelijks de Heere beleden en sprak van Hem tot allen, die de verlossing in Jeruzalem verwachtten.

Lukas 2:38

was bij Gods altaren. In al haar Godsvrucht was ze missend gebleven, met een hunkerend uitzien naar de beloofde Verlosser. Wanneer Anna op zichzelf zag moest ze zeggen: zo Gij Heere, de ongerechtigden gadeslaat, wie zal bestaan? Anna had een Zaligmaker nodig. Naar Zijn komst zag ze uit. Ik verwacht de Heere, mijn ziel verwacht en ik hoop op Zijn Woord. Door middel van de ceremoniële eredienst mocht ze wel eens de schaduw van het Lam zien, maar het Lam Zelf zag ze niet.

Totdat ook voor Anna de schaduwen mogen vlieden. Het zal voor Anna Kerstfeest worden. Ook voor haar zal de hemel scheuren. En wanneer ze dan weer in de tempel komt is het juist op het moment dat Simeon met het Christuskind in zijn armen staat en God groot maakt.

En dan gebeurt er wat er in de tekst staat: En deze, (Anna) te dierzelfder ure daarbij komende, heeft insgelijks de Heere beleden. Voorwaar, dies zal tot U een ieder van de vromen, in vindenstijd, met ootmoed, smekend komen! En dan wordt haar hart vrolijk. Daar staart zij op het Kindeke. Daar mag ze Gods goedertierenheid en onuitsprekelijke Gave aanschouwen en door het geloof omhelzen. Daar wordt het voor Anna in de dadelijkheid Kerstfeest. En alles wat aan dat Kindeke is, is gans begeerlijk. Uit Zijn volheid mag ze

daar ontvangen genade voor genade. En waar het hart vol van is daar loopt de mond van over. Zij heeft insgelijks de Heere beleden! Dat wil zeggen dat zij met Simeon's woorden ingestemd heeft en het Kindeke omhelsd heeft als de geboren Zaligmaker. Zijn gerechtigheid was voor Anna overvloediger dan de stroom van haar ongerechtigheden. Haar ziel mag met een verwondrend oog weiden. Anna verliest zichzelf. Bij U, mijn Koning en mijn God, verwacht mijn ziel een heilrijk lot. Anna ziet geen mensen meer. Zij ziet niemand dan Jezus alleen. Daar op dat moment is er geen schuld en geen zonde meer, geen bestrijding en aanvechting meer, geen twijfels meer. Maar in het licht van 's Konings Aangezicht is er vrede, blijdschap, verwondering en aanbidding.

Dat is Kerstfeest houden, lezers!

O, welk een ommekeer. Ze heeft veel moeten zuchten: want mijn hoofd is als bedolven, in de golven, van mijn ongerechtigheid.

Doch nu geeft de Heere in plaats van lijden, ruime stof tot juichen en verblijden.

En ze houdt het niet voor zichzelf. Liefde maakt mededeelzaam. Zij sprak van Hem, niet van zichzelf, tot allen die de verlossing in Jeruzalem verwachtten.

INHOUD

	pag.
Meditatie: Anna's Kerstfeest	1
De hemel heerst	2
Verslag Generale Synode (9)	4
Uit vroegere jaren	
?...ziet er wat bij te krijgen...? . . .	5
Een klein verschil	6
Boekennieuws	7
Kerknieuws	8
Predikbeurten	12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

*****
Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

*****
Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Friso Hof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

*****
Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****
Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 = €11,- per
halfjaar (te betalen per 1 april en 1
oktober d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

*****
Advertenties f 1,10 = €0,50,- per mm.
Familieberichten

f 0,85 = €0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

Er waren dus nog meer uitzierende zielen. En Anna wist ze te vinden. Met haar hart heeft zij vertroostende woorden mogen spreken: hoop maar op de Heere, gij vromen, is Israël in nood, er zal verlossing komen, want Zijn goedheid is zeer groot! De eigen ervaring is de beste leermeester! En zo geliefde lezers en lezeressen, heeft Anna Kerstfeest mogen houden.

Zij kwam uit de stam van Aser. Zij had geen beste afkomst. Wij ook niet. Wij komen, en Anna ook, uit de stam van ADAM. En zoals eenmaal

de Heere Anna's afkomst niet in de weg stond, zo staat onze afkomst Hem nog niet in de weg. Ook nu nog zullen er verloren Adams-zonen en dochteren zalig worden, omdat God het wil. Vanwege die geboren Zaligmaker!

En volk des Heeren, bereide ons de Heere zulk een Kerstfeest, voor het eerst of ook nog weer eens opnieuw. Dat doet uitroepen: mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij 't hebt gedaan!

Middelharnis,

ds. J. Karels.

De hemel heerst

De Hemel heerst! Deze woorden staan in de Bijbel, al zal menigeen moeite hebben zich te herinneren wáár ze staan. Het zijn woorden van de profeet Daniël, gesproken tot koning Nebukadnezar van Babel. Deze man had, wandelend op het dak van zijn paleis, uitgeroepen: 'Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb?' Hij was onder de indruk van zijn eigen grootheid en schaamde zich daar niet voor. Hij zal daarin de enige wel niet zijn... Maar dan vervalt de geweldenaar plotse-ling tot waanzin. Hij gaat gras eten, slaapt 's nachts onder de blote hemel en laat zijn haren en zijn nagels groeien aslof hij een roofdier is. Dit alles was hem nota bene van tevoren door Daniël voorgezegd! Hij was gewaarschuwd... en ging toch zijn gang. Ach, wie durft zich boven die man te verheffen? Waar het nu om gaat, is dat Daniël had gezegd dat Nebukadnezar weer in zijn koninklijke waardigheid zou worden hersteld, nadat hij bekend zou hebben dat *de Hemel heerst* (4:26). Dat betekent dat hij – zij het slechts uitwendig – zou hebben erkend dat de God van de hemel, en niet Nebukadnezar, de hemel en de aarde regeert. En zó is het ook gebeurd.

Heerst satan niet?

De Hemel heerst... Die drie woorden waren zo waar, ook in het afgelopen jaar 2001. Nu we naar gewoonte in het laatste nummer van ons kerkelijk blad terugzien op het jaar dat bijna is voorbijgegaan, moe-

ten we dit ook belijden. Soms scheen het zo anders te zijn! Het had er soms zoveel van weg dat de satan heerst. Het jaar 2001 is in ons land begonnen met de verschrikkelijke brand in Volendam, waarbij in een café met een blasfemische naam vele jonge mensen omkwamen of voor hun leven werden verminkt. De brand van Volendam was overigens de enige niet en ook de grootste niet in dit jaar. Wij herinneren ons in het wereldgebeuren de ontzettende beelden van de elfde september – hoe lang zal die datum voor talloos velen een dreigende klank behouden! – en het valt soms zo moeilijk te geloven en te belijden dat de Hemel heerst. Velen hebben de vraag al gesteld waar GóD toch was in die baai-erd van vuur en vlammen en neerstortend staal en puin. Altijd en altijd weer is de mens geneigd zijn schuld te vergeten en de God, Die hem zo goed geschapen heeft, de schuld te geven van de rampspoed die hem treft. Wat had het er ook in ons land in andere opzichten veel van weg dat de sátan heerst. Het jaar 2001 is het jaar geworden van de schijnbaar volkomen triomf van het paarse gedachtegoed. Op verschillende momenten gaf onze natie op schokkende manier van haar zedelijke verwording blijkt, onder het mom van de hoogste beschaving en de grootste zorgvuldigheid.

Een moeilijk stuk

Maar toch: de Hemel heerst. Misschien was het voor u op sommige

momenten moeilijk dat te geloven in het afgelopen jaar. Er vielen zulke zware slagen in sommige gezinnen. Wellicht viel uw lieve vrouw weg, een geliefde man, een dierbaar kind... Niemand is in staat onder woorden te brengen wat een heimwee er in het hart kan zijn naar onze geliefden die ons ontvielen. Sommige gezinnen onder ons werden getroffen door de gevolgen van de mkz-crisis. Voor het ene gezin bracht dit spanningen met zich mee, voor het andere gezin nog zoveel meer. Daar zag men zijn bedrijf in enkele ogenblikken geruïneerd worden en zijn dieren vernietigd. En dan is er maar een vingerbreedte tussen verdriet en opstand. Beide kunnen in ons vermoeide hart ook zo door elkaar heen liggen. Verwonder u er niet over! Asaf was een kind des Heeren. Toch had hij met al zijn kracht de Godsregering overdacht, maar 't was een stuk dat in zijn oog hem moeilijk viel en veel te hoog; zie Psalm 73. Dat kan maar op één manier goed komen: als het Gode behaagt, ons in Zijn heiligdommen te doen ingaan en ons bij de rechterhand te vatten. Onlosmakelijk daaraan verbonden is dan altijd weer dat wij een groot beest bij God worden...

Het rode en zwarte paard

De Hemel heerst. Die drie woorden waren niet alleen waar in 2001, ze zullen ook waar zijn in het toekomstige. Vele zorgen kunnen er leven in ons hart. Het wereldgebeuren is gespannen en onzeker. Israël blijft een brandhaard. Nu ik deze woorden schrijf (op 13 december) is het onmogelijk te zeggen hoe het er in de wereld uit zal zien als deze woorden gedrukt voor u staan. In Afghanistan gaat de bittere en harde strijd voort: de Verenigde Staten blijven onverminderd beuken op de broeinesten van het terrorisme. En verder? Behalve het rode oorlogspaar gaat het zwarte paard van de honger in zovele landen rond. De helft (!) van de wereldbevolking is ondervoed en tachtig procent woont in krotten... Wij, in ons rijke land, hebben daar veelal geen last van of zelfs geen weet van. Bij talloos velen geldt het 'meer, meer, meer' – een onverzadigbare honger naar deze wereld. Wat een geloofswaard dan toch van die oude profeet: de Hemel heerst!

En toch...

Wat ons kerkelijk leven betreft: het is te vrezen dat de toekomst er niet eenvoudiger op zal worden. De Heere haalt Zijn huisraad binnen. Ook in 2001 vielen uit ons midden kinderen des Heeren weg, voor wie men achting kon hebben. Jakob is dun geworden. Veel zorg kan het hart vervullen als we letten op onze gemeenten. Aan de ene kant is er een toenemende gelijkvormigheid aan de wereld. Wie zal zeggen wat het internet in onze gezinnen aanricht? In elk geval géén schriftuurlijke gewetensvorming. Wat de levensstijl betreft: velen zijn wars van wat zij 'uiterlijkheden' noemen, wetjes en regeltjes. Het gevolg is veelal een levensopenbaring die haaks staat op de Schrift. Aan de andere kant is daar een strak wetticisme, waar geen geur en geen smaak aan is. Raak niet, smaak niet, roer niet aan! En in beide gevallen is er een droevig gemis aan het ware en oprechte arme zondaarsleven voor Gods Aangezicht. Op wie kunnen onze kinderen nog jaloers worden? Op ons?

En toch: *de Hemel heerst!* Guido de Brès heeft het al gezegd in zijn schone belijdenis, dat Christus een eeuwig Koning is, Die zonder onderdanen niet zijn kan. Hij, Die in de bange dagen onder koning Achab zeventuizend mensen behouden heeft die hun knieën voor Baäl niet gebogen hadden, Hij leeft nog. Hoe laag wij het er bij hebben laten liggen, hoe onuitsprekelijk wij tekort geschoten zijn, als ouders en als kinderen, als ambtsdragers en als gemeenten, ook in het jaar 2001, Hij leeft nog. Jezus leeft! Hij bekleedt in de hemel der hemelen de plaats der ere en de plaats der macht aan de rechterhand van Zijn Vader. Daar bewijst Hij Zich als het Hoofd van Zijn Gemeente. Ja, de Hemel heerst!

Kerkelijk leven

Inmiddels ging ook het kerkelijk leven verder in het jaar dat achter ons ligt. Veel daarvan is in een kort jaarverslag niet op te noemen. Veel onttrok zich ook aan onze waarneming. Er is gepreekt, er zijn preken gelezen, er zijn sacramenten bediend, er is gecatechiseerd, er zijn huis- en ziekenbezoeken afgelegd... wie zal zeggen hoe en wie zal zeggen hoeveel? Er is vergaderd, door kerkenraden, commissies en sekties, door deputaatschappen en door

besturen. Er zijn classisvergaderingen gehouden en Particuliere Synoden. Tenslotte was het afgelopen jaar ook een jaar waarin de Generale Synode vergaderde. De vervolgvergaderingen staan nog gehouden te worden, zo de Heere wil. En we hopen zo van harte dat onder dit alles de Heere Zijn werk onder ons heeft gedaan. Dat het op talloos vele plaatsen gestrooide zaad hier en daar gevallen mag zijn in een aarde die door de ploegschaar van Gods Wet was omgewoeld, zodat het een *goede* aarde mocht worden genoemd. Daar gaat het zaad de diepte in. Het onttrekt zich dan enige tijd, soms lange tijd, aan onze waarneming. Maar op Gods tijd zal het vruchten dragen, dertig, zestig en honderdvoud.

Ook in 2001 namen predikanten beroepen aan. Zo vertrok ds. A.B. van der Heiden van Utrecht naar Oostkapelle, ds. C.A. van Dieren van Stolwijk naar Rijssen (Noord), ds. A. Schreuder van Beekbergen naar Rijssen (Zuid), ds. A. Vermeij van Zwijndrecht naar Elspeet, ds. J.J. Tanis van Middelburg-Zuid naar Kapelle-Biezelinghe en ds. J.S. van der Net van Apeldoorn naar Houten. Aan ds. Chr. van der Poel werd emeritaat verleend.

Ambtsdragers en oud-ambtsdragers vielen weg door de dood. Hun namen liggen tijdens het schrijven van dit jaarverslag voor me. Sommigen heb ik goed gekend. Met ontroering heb ik de lijst nog eens doorgenomen. Het is hier niet de plaats, al die namen te vermelden. Maar hun sterven heeft veelal verlies voor de kerk des Heeren hier op aarde betekend. Hun plaatsen zijn leeg en hun gemis wordt smartelijk gevoeld. Anderen zijn in dit jaar ziek geweest, ernstig ziek soms, maar werden nog tot op dit ogenblik gespaard. Onder hen zijn ook enkelen van onze predikanten.

Aan de andere kant: wat was het verblijdend dat in de meimaand twee jonge mannen mochten worden toegelaten tot de opleiding aan onze Theologische School: J.M.D. de Heer en G. van Manen. Zij hebben inmiddels hun plaats aan de Boezemsingel gevonden. Twee anderen mochten beroepbaar worden gesteld en hebben een gemeente gekregen waarin zij in de volle

dienst des Woords werden bevestigd: A.A. Brugge in Scherpenisse en D.W. Tuinier in Terwolde-de Vecht. Vermeldenswaard is ook dat enkele dienaren des Woords een ambtsjubileum mochten gedenken: ds. J.J. van Ekeveld en ds. J.S. van der Net 25 jaar en ds. L. Huisman 40 jaar. Ook namen enkele gemeenten een nieuw of vernieuwd kerkgebouw in gebruik: onder andere Soest, Woerden, Krimpen aan den IJssel, Rhenen, Nunspeet en Poederloijen.

De dichter van Psalm 119 wist het

al: de tonelen van deze aarde wisselen. Dat was ook in dit jaar zo, in de kerk en in de wereld. Soms waren die wisselingen ingrijpend en schokkend, soms gingen ze vrijwel onopgemerkt voorbij. Maar de toekomst des Heeren genaakt. Er zal nog veel over deze aarde heengaan, aan rampen, oordelen en fiolen. Maar voor ieder die de Heere vreest, zijn die enkele woorden toch een onzegbare troost: de Hemel heerst!

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

de school bezoeken. De preses, sprekend namens de Synode, betreurt de geringe toeloop, spreekt echter de hoop uit dat er wegen en middelen zullen worden gevonden om de school in stand te houden.

De preses signaleert dat er uitvoerig werd gesproken over de gemeente te Randburg. Ook de predikant in Carterton staat op een eenzame post. Ook dat vraagt gebed. Over de band met de kerken in Noord-Amerika werden geen vragen gesteld. Desondanks verwoordt de preses het meelevan van de Nederlandse met de Amerikaanse en Canadese gemeenten, zeker in de moeilijke, actuele omstandigheden. Ds. Vogelbaar nodigt de predikanten hartelijk uit voor een bezoek aan Noord-Amerika. De Synode aanvaardt het rapport van Deputaten Buitenlandse Kerken.

De preses stelt ook de bijlage van het Deputaatschap Buitenlandse Kerken aan de orde betreffende de kerkrechtelijke positie van de gemeenten te Randburg en Carterton. In Carterton is, aldus de preses, eigenlijk geen sprake van een Nederlandse gemeente. Eigenlijk gaat het om een onvolkomen correspondentieband. Het is de bedoeling dat de Synode zich over de kerkrechtelijke positie van die gemeenten uitsprekt. Behoren ze bij het Nederlandse kerkverband?

Een der ouderlingen vraagt of rev. A. Th. Vergunst die de gemeente van Carterton dient dan nu noch bij de Amerikaanse, noch bij de Nederlandse gemeenten behoort. Ds. L. Blok, sprekend als voorzitter van het Deputaatschap Buitenlandse Kerken, licht toe dat de in de bijlage verwoorde bezinning op gang kwam, toen Carterton een eigen predikant mocht ontvangen. Zo iemand kan worden uitgenodigd voor classisvergaderingen, maar hij kan niet altijd zomaar komen. Dat functioneert niet. Diverse afgevaardigden vragen zich af wat verzelfstandiging van de gemeente te Carterton aan voordeel biedt. De Synode wijst de voorstellen van de bijlage van de hand en stemt er niet mee in. De situatie blijft zoals ze is. Wel is het goed als de gemeenten in het buitenland een aparte plaats krijgen in het Kerkelijk Jaarboek.

Verslag van de vergaderingen van de Generale Synode op woensdag 12 en donderdag 13 september 2001 te Utrecht

(9)

De Synode stemt pas tijdens de vervolgzittingen over de 'bemanning' van deputaatschappen. Het Curatorium verzocht echter reeds nu de vacatures te vervullen. Er is sprake van een vrije stemming. Maar er is wel een voordracht. Zittende deputaten die op het stembriefje zijn vermeld, kunnen eventueel worden doorgeschrapt. De namen van de kandidaten voor toe te voegen secundi staan niet in volgorde van voorkeur op het briefje. Uit het vier-tal moeten twee broeders worden verkozen.

Als de stemmen door een daartoe benoemde commissie zijn geteld, maak de preses de uitslag. Alle zittende curatoren zijn opnieuw verkozen. Voor de predikanten is als derde secundus ds. M. Karens gekozen en als vierde secundus ds. A. J. Gunst. Voor de ouderlingen is oud. J. Kempeneers verkozen als derde secundus. De preses wenst het Curatorium Gods zegen toe.

Deputaatschap Buitenlandse Kerken

Omdat ds. Vogelbaar bij het avondeten de vergadering zal verlaten, stelt de preses eerst het rapport van het Deputaatschap Buitenlandse Kerken aan de orde. Er komen allerlei vragen aan de orde, Hoe gaat het met het vertalen van preken in het Afrikaans? Kan er iets worden ver-

teld over het al of niet voortbestaan van de reformatorische school in Zuid-Afrika?

Oud. J. T. van den Berg rapporteert als deputaat Buitenlandse Kerken naar aanleiding van een recente visitatie samen met ds. J. M. Kleppe dat een lid van de gemeente van Randburg een aantal preken heeft vertaald, maar dat dit wegens drukte een beetje stil kwam te liggen. De bedoeling is het weer op te pakken. Het intern 'beleid' is er op gericht minstens één keer per maand een Afrikaanse preek te lezen. De taal gaat vooral bij de jeugd als hinderpaal fungeren. Vooral bij het lezen van oudvaders.

De voorzitter van het deputaatschap en enkele anderen geven nadere toelichting op het sterk gedaalde aantal leerlingen van de Rehobotskool. De hoop op voortbestaan neemt af. Het Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden betaalt jaarlijks een groot bedrag. Dat kan eigenlijk zo niet doorgaan. De preses acht dat uitermate verdrietig. De voorzitter van het deputaatschap licht ten overvloede nog toe dat er van de weinige kinderen ook nog enkelen niet tot de Gereformeerde Gemeenten behoren. Oud. G. H. Verweij deel mede uit een fax van slechts enkele dagen geleden te hebben afgeleid dat er mogelijk toch kijk op is dat er bij het nieuwe cursusjaar weer 16 kinderen

Het Deputaatschap bij de Hoge Overheid

De preses stelt het rapport van het Deputaatschap bij de Hoge Overheid aan de orde. Bij de paragraaf betreffende participatie in het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) spreekt de Synode uit in te stemmen met blijvende participatie. De preses verwoordt hoe aangrijpend het droeve beeld in het rapport aan de orde komt van een samenleving die is weggezakt in postmodernheid. Bij de paragraaf over verzonden reacties naar aanleiding van voorgenomen wet- en regelgeving onderstreept de assessor-preses de stellig binnen de Synode levende grote waardering voor de wijze waarop de deputaten terzake hun werk hebben verricht.

Aan de orde komen verder het werk van de Commissie bestuurdersverantwoordelijkheid betreffende vrijwilligers die de kerk aansprakelijk zouden kunnen stellen, indien hen iets overkomt. Dat betreft ook bestuurders uit kerkelijke organisaties die grote investeringen doen en verantwoordelijk kunnen worden gesteld als er dingen verkeerd gaan. De Synode besluit het Deputaatschap Algemene Kerkelijke Zaken te verzoeken onderzoek te doen naar verschillende aspecten van het inschakelen van vrijwilligers binnen de gemeenten en de kerkenraden hierover van advies te dienen.

Verder komt ter sprake het vele werk van de Commissie rechtsvormen met het doen formuleren van allerlei reglementen en statuten ten dienste van het kerkelijk leven en in constructief overleg met het Deputaatschap Landelijke Bonden en Verenigingen.

De Synode besluit tevens het Deputaatschap Algemene Kerkelijke Zaken opdracht te geven een informeel advies voor de kerkenraden op te stellen omtrent de rechtspositie van kosters. Het Deputaatschap Algemene Kerkelijke Zaken mag zich desgewenst deskundig laten adviseren.

De Synode besluit voorts een commissie in te stellen die de Synode van advies moet dienen terzake van de honorering van predikanten in verband met de gewijzigde (belas-

ting)wetgeving. Het mandaat van deze commissie luidt als volgt: De commissie krijgt als opdracht om de Generale Synode tijdig vóór de vervolgzitting op Deo volente 30 en 31 januari 2002 met inachtneming van de bijbels-principiële relatie tussen de predikanten en hun kerkenraad voorstellen te doen omtrent een informeel advies aan de kerkenraden ten aanzien van de honorering van dienstdoende predikanten, waarbij tevens wordt ingegaan op de fiscale aspecten en de verwerking daarvan zowel in de boekhouding van de kerk als in die van de predikant. De

Synode benoemt tot leden van deze commissie br. C. G. Dijkstra, Barneveld, ds. M. J. van Gelder, Arnhem, mr. A. Hakvoort, Nijkerk, alsmede br. G. K. Visser, Barendrecht.

Oud. Van den Berg besluit de middagvergadering met gebed en vraagt een zegen voor het eten. Na de maaltijd laat ds. Moens zingen van Psalm 93:4. Hij leest Psalm 93, gaat voor in dankgebed en vraagt een zegen voor de avondvergadering.

(Wordt vervolgd)

Apeldoorn,

G. Roos.

Uit vroegere jaren

?...ziet er wat bij te krijgen...?

Op donderdagmiddag 18 november 1976 had te Werkendam de begrafenis plaats van ds. Chr. van Dam. Een lege plaats liet hij achter in de familiekring en in de gemeenten. Hoewel hij pas op oudere leeftijd predikant werd, heeft hij toch nog een lange reeks van jaren mogen dienen. Hij was namelijk 54 jaar, toen hij bevestigd werd in zijn eerste gemeente Werkendam. Daarna heeft hij echter ook nog mogen arbeiden in Amsterdam-Centrum, Barneveld en Rotterdam-Zuid. In 1963 ging hij met emeritaat. Maar daarna heeft hij nog veel mogen schrijven om ook op die wijze te dienen. Zo heeft hij met de door de Heere aan hem gegeven gaven in eenvoud mogen dienen, mogen stichten en mogen binden.

Ds. A. Vergunst zei er op de begrafenis het volgende van: 'Een woord dat vol van waarschuwing was voor de onherborenen, maar ook vol van liefelijke nodiging, omdat hij stond in het midden van dat volk als de vriend van de Bruidegom, die een bruid voor Zijn hemelse Bruidegom zoeken mocht. Een prediking van het Woord, waarin hij met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken wist. Hij was zo'n rechte knecht van Boaz, die ook met handvullen op de akker van Boaz vallen liet, opdat zoekende Ruths, die uit mochten gaan op die akker van Boaz, niet zouden beschaamd worden. Hij heeft naar de gaven van

God hem gegeven, in eenvoud het Woord van God mogen prediken, maar ook zo dat hij die, die hun zinnen geoeffend wisten in de kennis van de verborgenheden Gods, vaste spijs als uit de hand des Heeren mocht aanreiken.'

Ds. Van Dam had de gave om de pas-beginnenden op een liefelijke wijze te leiden, maar ook te wijzen op hetgeen nog meer te verkrijgen is. Als voorbeeld een gedeelte uit een brief van ds. Van Dam, geschreven in augustus 1967, aan wijlen Stijntje Boone-Schelling te Borssele: 'Zalig worden is een zeer grote zaak, en vragen om ontdekkend licht is ons aller belang, zelfs al is men reeds jaren op de weg des levens. Het is wel groot als de Heere de mens van dood levend heeft gemaakt, maar er is heel veel te leren. Uitgangen naar de Middelaar zijn vrucht van de Geest van Christus, en die Geest geeft geen rust, totdat wij Christus mogen kennen en Hem door het geloof mogen omhelzen, want die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Ds. Ledeboer zei tegen mijn grootvader Jan van Vliet vaak: houd wat je hebt, maar ziet er wat bij te krijgen. Dat zou ik tegen je willen zeggen. En laat ons ook bedenken, dat de Heere Jezus gezegd heeft: Die achter Mij wil komen, neme zijn kruis op en volge Mij.'

's-Gravenpolder, Ds. J. Schipper.

Een klein verschil?

We kwamen er met een ander doel. Er zou een ontmoeting plaatsvinden met dhr. Nihom in verband met het geven van hulp aan slachtoffers in Israël. De plaats van ontmoeting was het Savyon Centre bij Kiryat Ono. Het belangrijkste deel van het gesprek moest gaan over de besteding van gelden die het Nederlandse kerkvolk heeft ingezameld voor hulp voor de slachtoffers van de intifada. Dhr. Harry Nihom heeft een centrale plaats in deze hulpverlening. Hem moesten we dus spreken. Het liep echter anders. Toen we aankwamen bij het Savyon Centre trad een orthodoxe rabbijn ons tegemoet. Rabbijn Brodman was de naam, een vriendelijke en hartelijke man. Hij zou als vriend van Harry, die zelf overigens niet van orthodoxe signatuur is, bij het gesprek aanwezig zijn. We raakten met Brodman in gesprek.

Het werd een bijzondere ontmoeting. 'Het is dus toeval dat we elkaar ontmoet hebben' zei dhr. Nihom tijdens de kennismaking aan het begin van het gesprek. De rabbijn reageerde onmiddellijk op deze uitdrukking. "Toeval bestaat niet. We kennen in de Hebreeuwse taal het woord *mikree*. Van de klinkers van dit woord kan je de volgende zin maken 'het is van God gebeurd'. 'Alles', zo vervolgde hij, 'in het wereldgebeuren en in het persoonlijke leven staat onder Gods leiding'. De deputaten van het Deputaatschap voor Israël waren enigszins verbaasd toen ze dit hoorden. Kan er herkenning zijn tussen een orthodoxe rabbijn en ambtsdragers van de Gereformeerde Gemeenten? 'Er is nog iets wat ik wil zeggen in dit verband', vervolgde Brodman, 'omdat God regeert heb ik geen wraakgevoelens'. Ondanks de moord op zes miljoen joden en ondanks het feit dat ik zelf in een concentratiekamp heb gezeten. De woorden van wraak in de Tenach (het Oude Testament, CN) wijzen naar de gerechtigheid en de heilige toorn van God. Wij echter mogen geen wraak in ons hart omdragen. Daarom wil ik ook niet de verschillen tussen Joden en christenen benadrukken. We kunnen beter wijzen op de overeenkomsten. Het belangrijkste is dat joden en christenen de Messias verwachten.

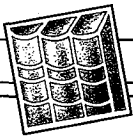
Christenen verwachten Hem voor de tweede keer, wij voor de eerste keer. Als Hij komt, breekt er een nieuwe tijd aan. Dan zullen ook de woorden van de profeten en Joodse geleerden worden vervuld. Bij de komst van de Messias zullen we ook weten wie er fout geweest is, u of wij'. 'Maar', zo zei de rabbijn, 'de Messias zal bij de Joden eten, want het staat vast dat Hij kosjer (volgens de Joodse wetten, CN) eet'. Er viel een korte stilte in het gesprek. Toen wees één van de deputaten op Jesaja 61. 'Jesaja spreekt in dit hoofdstuk over de komende Messias op Wie de Geest des Heeren zou rusten. Deze Messias zou aan de armen het evangelie verkondigen. Ook zegt Jesaja dat Hij de gebrokenen van hart zou helen. Maar toen Christus in de synagoge te Kapernaüm deze woorden uit Jesaja 61 las, stopte Hij echter met het lezen vóór de woorden 'de dag der wrake onzes Gods' (Luk. 4). Hiermee wilde Hij zeggen dat die dag nog moest komen. Zo heeft Hij tijdens Zijn eerste komst gesproken over Zijn tweede komst. Wij leven in de tussentijd. Nu kunnen we nog genade door Hem krijgen. Bij Zijn wederkomst zal het te laat zijn'. 'Ja maar', zei Brodman, 'ondanks dit alles hebben we hetzelfde uitzien naar de Messias en Zijn komend Koninkrijk'. Een deputaat reageerde: 'Maar Christus is ook gekomen om de wet te vervullen. Het gaat niet alleen om het komende koninkrijk, maar ook over de vergeving van de zonden, want de wet stelt ons schuldig'. De rabbijn: 'Wij moeten inderdaad het juiste zicht hebben op de wet van God. Gods wet wijst onze zonden aan. Bovendien moeten we beseffen dat God heilig en rechtvaardig is. In dat besef moeten we leven. We mogen God niet alleen voorstellen als een God van liefde. Dan hebben we een verkeerd Godsbeeld. De rechtvaardige God wijst er in de Tenach telkens op dat we naar de wet van God moeten leven. Daar moeten we dan ook met ernst mee omgaan.' 'Bent u dan in staat om de wet te houden?', werd hem gevraagd. 'Nee' was het antwoord, 'maar ik moet wel naar de volmaaktheid streven. En God vergeeft iedere avond als we tot Hem bidden. Bovendien

hebben we de Grote Verzoendag, waarop de zonden worden vergeven. Maar wij hebben de Messias niet nodig voor deze zondevergeving.' Maar we hebben juist iemand nodig Die de wet volkomen heeft gehouden', reageerde een deputaat. 'God eist het volmaakte en dat vinden we alleen in het werk van Christus. Met Die Wetsvervuller kan God alleen tevreden zijn.' 'Ah', zei Brodman, 'dat is het christendom in de meest pure vorm. Maar zo zien wij het werk van de Messias niet'. Hierop bracht een deputaat Jesaja 53 vers 5 naar voren: '*De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem*. Hier is toch duidelijk sprake van een Borg Die de straf heeft gedragen. In deze tekst wordt het werk van Christus aangewezen. Vele rabbijnen uit de eerste eeuwen van onze jaartelling zien Jesaja 53 toch ook als een hoofdstuk dat handelt over de Messias'. Brodman antwoordde hierop dat de rabbijnen later van standpunt zijn veranderd. Het gaat in Jesaja 53 volgens de latere rabbijnen niet over de Messias. Zo kwam het gesprek bij de kernpunten van Gods Woord terecht. Tegelijk merk je dan hoe groot de kloof is die zich openbaart tussen het christelijk geloof en het hedendaagse jodendom.

Toen volgde een maaltijd, Kosjer welteverstaan. Het gesprek zette zich voort en duurde enkele uren. Het was een open gesprek. We mochten de boodschap van het Woord van God uit het Oude- en Nieuwe Testament ook aan deze rabbijn voorleggen. De Heer zal ermee doen wat Hem behaagt. Hij heeft gezegd: *Zaait aan alle wateren*. Dan is het ook nodig dat dit werk vergezeld mag gaan met onze gebeden. Met Harry Nihom hadden we nog steeds niet gesproken over de hulp aan de slachtoffers. Daar kregen we gelegenheid voor aan het eind van het gesprek. Dhr. Nihom zal een deel van het ingezamelde bedrag ontvangen. Dit bedrag zal direct ten goede komen aan de slachtoffers. De nood onder hen is groot! De reis van november 2001 was een reis met veel indrukken. Na twaalf dagen vertrokken ouderling K. Karels uit Veenendaal en ondergetekende vanuit Israël naar huis. We lieten ds. Sonneveld en zijn dochter Rieneke achter. Gedenkt hen in de gebeden.

Aagtekerke,

ds. C. Neele.

BOEKENNIEUWS

Vrienden van de Bruidegom, Het leven van James Guthrie (1612-1661) en William Guthrie (1620-1665). Geschreven door J. Bout en N.J. Spaan, Den Hertog Houten, 2000, 287 blz., prijs f 42,50.

De Schotse kerkgeschiedenis blijft boeien. Wanneer in Nederland de Gereformeerde Kerk reeds alle vrijheden bezit om naar Gods Woord kerk te zijn, wordt de kerk van de Reformatie in Schotland nog steeds niet geduld en bloedig vervolgd. Onze prins Willem III, de latere koning van Engeland, brengt eerst in 1688 de Schotse kerk de vrijheid waarvoor men zo lang gestreden en geleden had. Die loutering heeft de kerk van Schotland geestelijk rijke zegen gebracht. De Schotse kerk heeft mannen voortgebracht, die als lichten aan de kerkhemel hebben geschinen en wier geschriften nog steeds tot zegen zijn. J. Bout en N.J. Spaan hebben het initiatief genomen om de levens van twee figuren uit die tijd te beschrijven. Hun keus is gevallen op twee neven, James en William Guthrie. William Guthrie is ons bekend van zijn prachtig werkje "Des Christens Groot Interest". James Guthrie is ons minder bekend. Hij is echter de man, die de gereformeerde leer en de zogeheten kroonrechten van Christus met de marteldood heeft bezegeld. De schrijvers van dit boek hebben veel moeite gedaan om uit officiële bronnen de achtergronden en de gebeurtenissen uit het leven van deze twee dienstknechten van God te beschrijven. Toch rust ook veel van hun materiaal op bronnen uit de tweede hand. Het is ook moeilijk om oorspronkelijke gegevens te achterhalen. De ondertekening van het Convenant neemt een centrale plaats in in de Schotse kerkgeschiedenis en zo ook in het leven van deze twee predikanten. De goede Schotse koppigheid speelt ook een rol in hun leven, vooral in het leven van James Guthrie. Hij staat bekend als 'de man, die niet buigen kon'. Dan echter niet in de zin dat hij niet buigen kon voor God, maar voor de koning en de machthebbers, die de kerk van Christus wilden regeren en verroomsen. Voor God had deze man diep leren buigen. Historisch biedt dit boek veel. Niet alleen de levens van de beide Guthries worden goed beschreven, maar het boek biedt veel meer. Veel andere figuren

worden uitvoerig behandeld. Zo krijgen de huichelaar en verrader Sharp, Cromwell, de markies van Argyll en anderen eveneens ruime aandacht. Het is eigenlijk een boek, dat de gehele rumoerige periode van de bekende 'Convenanters' beschrijft. Al ontkomt men niet helemaal aan verromantiseren, toch worden ook eerlijk de verdeeldheid en de onderlinge strijd tussen de mannen van het Convenant beschreven. Wie kennis wil nemen van het werk van God uit die dagen, kan in dit boek terecht. Het zijn geen levensbeschrijvingen, die uit nostalgie zijn ontstaan. Deze levens hebben ons iets te zeggen! God heeft deze mannen met veel genade en zelfverloochening bedeed. Voor de eer van Christus hebben zij geleden en gestreden.

Hartelijk aanbevolen.

Terneuzen, ds. C. Harinck.

J. van Belzen, Dag en nacht in Zijn tempel. Leven en werk van ds. A. Makkenze; Uitgever: Gebr. Koster, Barneveld; 347 pag.; prijs f 49,50.

Wijlen ds. A. Makkenze behoort tot de predikanten die in de periode na 1907 onze gemeenten gediend hebben. In 1854 werd hij in Dirksland geboren. Reeds in zijn jonge leven zijn er overtuigingen die op latere leeftijd door zullen breken. Grote zaken heeft hij mogen beleven. Door genade mogen zeggen: "Want ik weet, mijn Verlosser leeft." Door de Heere geroepen, heeft hij zijn leven mogen verteren in Zijn dienst. Zijn ambtelijke loopbaan begon in Enkhuizen, daarna heeft hij zestien jaar in Dirksland mogen werken. Tijdens zijn bediening is er een orgel in de kerk geplaatst. Het jaartal is volgens mij verkeerd. Wellicht 1901? Het is daar een gezegende tijd geweest. Daarna heeft hij nog verschillende gemeenten gediend, over het algemeen erg kort. Met name de tijd in Bruinisse doorgebracht, is niet de gemakkelijkste geweest. In 1920 ziet hij zich genoodzaakt emeritaat aan te vragen. Ds. Makkenze is overleden in de ouderdom van 66 jaar op 16 januari 1921. In dit boek wordt hij naar mijn gedachten eerlijk getekend als dienstknecht des Heeren, maar ook als mens. Dan heeft ieder kind van God helaas ook zijn karakterfouten en zonden. Ik sluit me

aan bij de zin die op bladzijde 14 staat: "Hij is niet als predikant heengegaan, dat kunt u lezen, maar als een arme zondaar, leunend en steunend op de zoen- en kruisverdiensten van zijn Koning." Een tweetal preken en enkele gedichten, alsmede verschillende brieven van de hand van ds. Makkenze zijn eveneens opgenomen.

Wel zou ik aan de schrijver willen vragen welke kerkelijke gemeente hij bedoelt in Bruinisse waar drie diensten worden gehouden.

Het is een boek, waard om gelezen te worden.

K.W. van Luik, tel. 0113-312488, De trouw aan ons voorheen betoond. Uitgave kerkenraad van de Geref. Gemeente te 's-Gravenpolder, 157 blz. f 27,50.

In 1999 mocht de gemeente van 's-Gravenpolder haar 75-jarig bestaan herdenken. Dit feit is voor de kerkenraad aanleiding geweest om niet alleen een herdenkingsdienst te beleggen, maar ook een herdenkingsboek uit te geven.

De eerste hoofdstukken van dit boek beschrijven de ontwikkelingen in kerkelijk Nederland. We kunnen lezen over ds. Bakker, die in 's-Gravenpolder gewoond heeft en de grondlegger van de gemeente is geweest. Sober en waardig wordt de verdrietige scheuring in 1924 beschreven, toen een gedeelte van de gemeente als Bakkeriaanse gemeente bleef voortbestaan en een ander gedeelte zich aansloot bij de Geref. Gemeenten. Deze gemeente heeft op 5 september 1924 een kerkgebouw in gebruik genomen aan het Nazareth.

Ik heb van 1948 tot 1985 onder de 'rook' van 's-Gravenpolder gewoond en daar vaak diensten bezocht, die op mij diepe indruk hebben gemaakt.

In 1954 kwam de eerste dominee, ds. T. Cabaret. Later gevolgd door ds. L. Vogelaar en ds. J.C. Weststrate. Sinds 16 september 1998 is ds. J. Schipper er predikant.

Al met al een mooi boek met veel foto's. Als bewijs dat ik het boek goed gelezen heb, wil ik wijzen op bladz. 35 waar de naam Ruben wordt gebruikt in plaats van Van der Garde. De bevestiger van ds. Vogelaar is niet ds. Molenaar geweest, maar ds. Van der Poel. In noot 66 staat dat de datum waarop ds. Molenaar de herdenkingsdienst heeft gehouden niet bekend is, maar deze dienst is gehouden op zondag 9 oktober 1974.

Van harte aanbevolen.

Benthuizen,

ds. A.J. Gunst.

75-JARIG BESTAAN THEOLOGISCHE SCHOOL GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Op 13 januari 2002 zal het 75 jaar geleden zijn dat de Theologische School van onze gemeenten in een plechtig samenzijn in de Boezem-singelkerk te Rotterdam werd geopend.

Ter gelegenheid van dit jubileum wordt op Deo Volente zaterdag 26 januari a.s. een bijeenkomst gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-C., Boezemsingel 30. Aanvang 10.30 uur.

Het programma van deze bijeenkomst is als volgt:

- ds. A.F. Honkoop: Opening
- ds. M. Golverdingen: Wat voorafging: periode tot 1927
- ds. A. Moerkerken: Historisch overzicht 1927-2002
- Enkele predikanten geven een impressie over hun studententijd
- ds. G.J. van Aalst: Overhandiging jubileumboek 'Ontboezemingen'
- ds. L. Blok: Sluiting

Het is de bedoeling het samenzijn te besluiten om ca. 12.30 uur.

Ter gelegenheid van dit jubileum is een herdenkingsboek samengesteld. Na de bijeenkomst zal er een boektafel zijn waar u het jubileumboek kunt kopen.

Curatorium en docenten nodigen u hartelijk uit om op deze herdenkingsbijeenkomst aanwezig te zijn.

VEERTIGJARIG AMBTSJUBILEUM DS. L. HUISMAN

Op 19 september j.l. mocht ds. L. Huisman gedenken, dat hij veertig jaar geleden in de gemeente van Vlaardingen door ds. L. Rijksen in het ambt van dienaar des Woords werd bevestigd. Zijn intreetekst was Lukas 22 : 27: "Want Ik ben in het midden van u, als één die dient". In het teken van deze tekst heeft zijn dienstwerk steeds gestaan. Deze dienende Jezus te prediken is altijd de

begeerte van zijn hart geweest. De Heere heeft gegeven, dat hij deze arbeid ruim twaalf jaar in de gemeente van Vlaardingen mocht verrichten. Daarna riep God hem tot het zendingswerk in Bophuthatswana in Zuid Afrika, waar hij zestien jaar mocht arbeiden. In 1990 aanvaardde hij het beroep naar de gemeente Terneuzen, waar hij op 2 mei 1995 eervol emeritaat ontving. Ds. en mevr. Huisman zijn daarna naar Zuid Afrika teruggekeerd, omdat daar hun kinderen en kleinkinderen woonachtig zijn. Op 3 oktober j.l. is ds. Huisman 75 jaar geworden. Lichamelijk is zijn gezondheid nog goed te noemen, maar hij is niet meer in staat om te preken, omdat zijn gedachten wat minder aan het worden zijn. Van zijn hand verschenen enkele prekenbundels en een volledige catechismusverklaring. De Heere moge br. Huisman met zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen bij het klimmen van de jaren gedenken en geve hen Gods kracht in het dragen van Zijn kruis.

Namens de kerkenraad van de gemeente Terneuzen.

Ds. C. Harinck, voorzitter.
M. Simons, scriba.

GEMEENTE ROTTERDAM-CENTRUM

Met ingang van D.V. 01-01-2002 zal de regeling van de preekbeurten voor onze gemeente verzorgd worden door: J. Snel, Kralingseweg 424, 3066 RD Rotterdam, telefoon: 010-2022718.

MEDEDELING DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE KERKEN

Ds. G. M. de Leeuw, Rock Valley, U.S.A. hoopt D.V. van 18 tot en met 30 januari 2002 een bezoek aan Nederland te brengen en enkele gemeenten te dienen. De preekbeurten zijn reeds door ds. De Leeuw afgesproken.

Ds. W. Harinck, secretaris

Verslag van de vergadering van de classis Amsterdam op 26 september 2001

Namens de roepende kerk van Lisse opent ds. T. M. van Dijk de vergadering met het laten zingen van Ps. 102 : 11 en gebed. Hierna leest hij Psalm 102 : 7-19 en heet de aanwezigen welkom. Hij memoreert het afscheid van ds. G. J. Baan op 2 september. Na een korte meditatie over vers 18 van de gelezen Psalm, worden de lastbrieven voorgelezen, waaruit blijkt dat alle classis gemeenten vertegenwoordigd zijn.

Het moderamen bestaat uit ds. T. M. van Dijk, preses; J. van Leeuwen, assessor; C. E. Hotting, quaestor; C. Vonk Noordgraaf, scriba en ds. R. Boogaard, adviseur. Na goedkeuring van de notulen van 4 juli 2001 wordt het verslag voorgelezen van de vergadering van de classis contracta gehouden op 28 augustus 2001, in verband met het vertrek van ds. G. J. Baan. In een schrijven geven de door de classis benoemde leden in de Raad van Toezicht van de SGZZH (Zuid Hollandse zorgcentra) een overzicht van de belangrijkste zaken die in 2000 in de Raad behandeld zijn. Daarnaast is aan de leden van de Raad verzocht om bij de ambtsdragers erop aan te dringen dat zij bij ambtelijke contacten met bejaarde gemeenteleden wijzen op het bestaan van de zorgcentra en serviceflats van de SGZZH. Het blijkt dat kerkleden vaak niet kiezen voor de eigen tehuizen, maar de voorkeur geven aan niet aan identiteit gebonden huizen in de omgeving.

Wat de consultantschappen betreft is er op de vraag om hulp bij de classes Utrecht en Gouda, van de classis Gouda schriftelijk antwoord ontvangen. De scriba van de classis Utrecht heeft meegedeeld dat op de vergadering van hun classis contracta een voorstel is gemaakt waarover op de eerstvolgende classisvergadering een besluit zal worden genomen.

Ds. Van Dijk is consultant van alle classis gemeenten en als zodanig eerste aanspreekpunt. Indien de gemeente Oosterend een beroep doet op een consultant zal ds. Boogaard als zodanig functioneren.

Vervolgens wordt er verslag uitgebracht van de uitvoering van de aanbevelingen van de classis, zoals die nu in de vergadering van 4 juli '01 aan een gemeente zijn verstrekt. Deze aanbevelingen zijn aan de gemeente bekend gemaakt en er is ook gevolg aan gegeven. De wens en bede wordt uitgesproken dat dit mag leiden tot herstel van het onderlinge vertrouwen.

Bij de rondvraag wordt er gevraagd of door de hulpconsultanten niet het gevaar dreigt dat ds. Van Dijk als consultant buiten veel zaken komt te staan. Hierop wordt geantwoord dat er tijdens de vorige vergadering reeds op gewezen is dat de gemeenten voor beroepen en tuchtzaken zich altijd tot de consultant, ds. Van Dijk, dienen te wenden. Voor andere zaken kan men een beroep op de hulpconsultant

doen, maar het is goed om ds. Van Dijk hierover vooraf te informeren.

Vervolgens wordt de eindredacteur van het Kerkblad de vraag gesteld of het mogelijk is dat de gemeenten dit jaar per abonnement vijf gulden extra betalen, daar er een financieel tekort dreigt. Hiertoe wordt besloten. Op de classisvergadering in februari '02 zal bij de jaarrekening bekeken worden of een abonnementsverhoging noodzakelijk is. Om de kosten te drukken wordt gevraagd om de kopij zoveel mogelijk digitaal aan te leveren.

De onkosten bedragen f 1,- per lid en dooplid. De quaestor vraagt om voor half november te betalen daar hij de boeken graag op tijd wil afsluiten. Gezien zijn leeftijd, wil hij aan het eind van dit jaar als quaestor stoppen. Hij bedankt voor de goede onderlinge verhoudingen, maar acht de tijd gekomen om op de volgende vergadering een nieuwe quaestor te kiezen.

De volgende classisvergadering zal D.V. 13 februari 2002 te Lisse gehouden worden en Opperdoes zal deze bijeenroepen. De preses bedankt alle aanwezigen voor hun komst en medewerking. De Heere geve om in verootmoediging voor Hem te mogen bukken en buigen om van Hem Zijn wegen te mogen leren. Welgelukzalig is hij die de God van Jakob tot zijn hulp heeft. Ds. Boogaard laat Ps. 146 : 3 zingen en eindigt met gebed.

C. Vonk Noordegraaf, scriba.

Verslag van de vergadering van de Classis Rijssen gehouden op 28 september 2001 in de Noorderkerk te Rijssen

Opening

Namens de roepende kerk van Rijssen-West opent ds. J. Driessen van Doetinchem de vergadering. Hij laat zingen Psalm 89:2, leest Mattheüs 13: 31-35 en gaat voor in gebed. Hij heet alle aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder de voor het eerst als predikant aanwezige ds. D.W. Tuinier.

De tijdelijke preses spreekt een openingswoord naar aanleiding van het voorgelezen schriftgedeelte. Verder memoreert hij het overlijden van ouderling A.H. Heres uit Deventer. Hij mocht vele jaren dienen. De Heere zij de achtergebleven betrekkingen nabij. De Heere geve de broeders van de kleine gemeente Deventer te ervaren dat Hij van hen af weet. Ook brengt ds. Driessen in herinnering dat het Curatorium (toen nog) diaken J.M.D. de Heer uit Beekbergen toeliet tot de opleiding van de Theologische School. Ds. J.S. van der Net nam op 23 september afscheid van de Gereformeerde Gemeente te Apeldoorn.

Moderamen

Alle 12 gemeenten blijken volgens de lastbrieven wettig vertegenwoordigd te zijn door 5 predikanten, 18 ouderlingen

en 3 diakenen. De classis verleent de diakenen keurstem.

Ds. C.A. van Dieren is aan de beurt om preses te zijn. Verder wordt het moderamen als volgt samengesteld: assessoren: ds. J. Driessen en ds. A. Schreuder; eerste scriba oud. G. Roos; tweede scriba oud. K.H. de Heer; quaestor oud. Chr. Fahner.

Notulen

De notulen van de vergaderingen van 23 februari 2001 en 20 juli 2001 zijn in gedrukte vorm aan alle kerkenraden toegezonden. De classis keurt de notulen goed.

Ingekomen stukken

- Uitnodiging van de Gereformeerde Gemeente te Rijssen-Noord voor het bijwonen van de bijzondere dienst op 16 mei 2001 tot instituering van de gemeente Rijssen-West. Deze datum is reeds gepasseerd.

- Uitnodiging van de Gereformeerde Gemeente te Terwolde-De Vecht voor de bevestigingsdienst op 6 september van kand. D.W. Tuinier. Ook deze datum is voorbij.

- Notulen van de vergadering van de Classis Barneveld d.d. 9 februari 2001 en 27 april 2001. Deze worden voor kennisgeving aangenomen.

- Notulen van de vergadering van de Classis Kampen d.d. 22 maart 2001. Deze worden voor kennisgeving aangenomen.

- Brief van de Particuliere Synode Oost d.d. 7 juni 2001 als antwoord op de door onze Classis Rijssen ingediende punten. Ook deze brief wordt voor kennisgeving aangenomen.

- Brief van de Gereformeerde Gemeente te Scherpenzeel d.d. 8 september met het verzoek afgevaardigden te benoemen voor een op 29 november 2001 te houden vergadering van de Particuliere Synode Oost.

Rapporten

- Rapport d.d. 26 maart 2001 aan de Particuliere Synode Oost, van de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan instellingen in de Particuliere Synode Oost van de Gereformeerde Gemeenten. Dit rapport is tijdens de vergadering van de PS Oost d.d. 31 mei 2001 ter sprake geweest. De classis neemt het voor kennisgeving aan.

- Met begeleidend schrijven d.d. 15 maart 2001 werd toegezonden het rapport inzake de jaarrekening 2000 van de Stichting Financiële Hulpverlening aan Instellingen in de Particuliere Synode Oost der Gereformeerde Gemeenten. Ook dit rapport is tijdens de vergadering van de PS Oost d.d. 31 mei 2001 ter sprake geweest. De classis neemt het voor kennisgeving aan.

- De preses leest het verslag van de bijeenkomsten van de classis contracta d.d. 31 mei en 20 juli 2001 in verband met het afscheid van ds. J.S. van der Net en de komst van kandidaat D.W. Tuinier. De classis neemt kennis van het verslag en keurt het goed. Het verslag van de verga-

dering van de classis contracta bevat een voorstel aan de classis tot verdeling van de consulentenschappen. De classis gaat akkoord met het voorstel om de consulentenschappen opnieuw te verdelen. Ds. Van Dieren maakt attent op het feit dat binnen de classis contracta is gesproken over het examineren van kandidaten. De classis laat toe tot het ambt. Zoals het nu gaat controleert de Theologische School in feite haar eigen werk, aldus de preses. Dat is formeel niet de bedoeling geweest van de opstellers van de Dordtse Kerkerde. Er zijn classes waar predikanten uit de classis examineren. Uiteraard in overleg met de docenten van de Theologische School. Enkele afgevaardigden vallen de preses hierin bij. Eén van de afgevaardigde broeders wijst echter op de spanning die het classicaal examen bij een kandidaat kan oproepen. De docenten verrichten in deze hun arbeid getrouw. En uiteindelijk ligt de beslissing voor de toelating toch bij de classis. Hij is overigens van mening dat zo'n vraag eigenlijk beter door een der gemeenten binnen de classis als punt zou kunnen worden ingediend, dan haar ter sprake te brengen in relatie tot het verslag van de classis contracta. De preses legt de gedachte op tafel een commissie te benoemen die aan de volgende classisvergadering rapporteert. Na bespreking van dit voorstel gaat de vergadering hiermee akkoord en besluit dat de predikanten uit de classis en de vaste leden van het moderamen als commissie zal gaan fungeren.

Punten ter behandeling

- De kerkenraad van Scherpenzeel vraagt om verkiezing van afgevaardigden voor de op D.V. 29 november 2001 te houden vergadering van de Particuliere Synode Oost. De classis vergadering verkiest de predikanten als primus-afgevaardigden: ds. C.A. van Dieren, Rijssen-Noord; ds. J. Driessen, Doetinchem; ds. A. Schreuder, Rijssen-Zuid; ds. D.W. Tuinier, Terwolde-De Vecht. De classis vergadering benoemt als secundus voor de predikanten ds. R. Kattenberg. Als ouderling-afgevaardigden worden verkozen: Chr. Fahner, Arnhem; H. van der Goot, Terwolde-De Vecht; K.H. de Heer, Rijssen-West; G. Roos, Apeldoorn. Als secundus-afgevaardigden worden voorts benoemd: 1e: J.M.A. Diepeveen, Enter; 2e: G. Baan, Middeldijk, Rijssen-Noord; 3e: Z. Klaasse, Beekbergen; 4e: M. de Olde, Enschede.

De kerkenraad van de gemeente te Apeldoorn diende een notitie in betreffende de zorg omtrent het predikantentekort in de Gereformeerde Gemeenten. Eén van de afgevaardigden uit Apeldoorn geeft een nadere toelichting. Achter het stuk ligt de behoefte om de zorg te uiten over de nood van het tekort aan predikanten. De preses zegt dat de wenselijkheid en begeerte dat de Heere des oogstes meer arbeiders mocht uitstoten, wordt gedeeld. Die constatering vergt niet veel discussie.

Hij stelt voor de behandeling te beperken tot de hoofdzaken. Na bespreking besluit de classis met ieders instemming op grond van de voorliggende notitie geen aanzet te willen geven tot wijziging van het beleid van het curatorium.

De kerkenraad van Beekbergen heeft als agendapunt ingediend instemming te betuigen met het beleid en de handelwijze van de kerkenraad en classisgemeente inzake de medewerking van een ambtsdrager aan een EO-programma. In de tweede plaats vraagt Beekbergen welke maatregelen getroffen dienen te worden tegen ambtsdragers die in strijd met het synodebesluit van 1977 meewerken aan radio- of televisieprogramma's. De kerkenraden van Rijssen-Noord en Rijssen-West vragen de classis welke maatregelen dienen getroffen te worden tegen een ambtsdrager, die zich niet houdt aan een besluit dat door de Generale Synode is genomen.

Betreffende de eerste kwestie -het beleid van de kerkenraad van die gemeente- brengt een afgevaardigde in dat wie ergens een oordeel over wil geven, eerst moet weten wat er aan de hand is. Het gaat daarbij om hoor en wederhoor. Deze zijn niet uitgevoerd. Dan is de classis toch niet bevoegd om de gevraagde instemming te betuigen? De preses bevestigt dit. Ten aanzien van de vraag hoe op te treden ten opzichte van ambtsdragers die zich niet aan synodebesluiten houden, brengt een afgevaardigde naar voren dat de Generale Synode 1992 ten aanzien van de omroepkwestie duidelijk heeft uitgesproken dat het enig blijvende orgaan van toezicht de kerkenraad is. Vanuit die optiek kan de classis niet een de plaatselijke kerkenraad tot tucht verplichtende strafbepaling opleggen. Ds. Driessen zegt dat duidelijk uit de kerkorde voortvloeit dat iedere ambtsdrager gehouden is zich aan de besluiten van meerdere vergaderingen te houden. Indien een ambtsdrager het daarmee niet eens is, zal hij in appèl gaan. En wie zich om des gewetenswil met de dan genomen besluiten niet kan verenigen, kan zich beter terugtrekken. Ook de preses spreekt in deze zin. Indien een ambtsdrager het niet met zijn geweten kan verenigen zich aan besluiten van de meerdere vergaderingen te houden, dient hij zijn bezwaren op de juiste kerkordelijke wijze te uiten. Enkele afgevaardigden betuigen hun meeleven met de moeilijke positie van deze classisgemeente. Daarbij spreken zij de wens uit dat de kerkenraad er alles aan zal doen om de eenheid te bevorderen.

Rondvraag

- Ds. Kattenberg maakt de vergadering erop attent dat ds. Driessen koninklijk werd onderscheiden. De preses meldt dat dit wel op het bij de opening dienende lijstje van bijzondere gebeurtenissen binnen de Classis Rijssen stond, maar dat ds. Driessen het bij de opening van de vergadering uit bescheidenheid heeft overgesla-

gen. De preses is blij dat ds. Kattenberg hierop attent maakt.

- Verder deelt ds. Kattenberg mee een heupoperatie te moeten ondergaan in januari. Dit vraagt ongeveer een half jaar aan revalidatie. Hij legt de vraag in het midden of de classis voor Enter en Deventer een tijdelijk consulent wil benoemen. De preses wenst ds. Kattenberg sterkte toe en hoopt dat de Heere hem wil zegenen en nabij wil zijn. De vergadering keurt goed dat Enter ds. Driessen mag raadplegen als hulpconsulent. Ds. Tuinier zal waar nodig Deventer bijstaan.

- Oud. Plumers uit Enter doet als secretaris van de door de classis d.d. 29 september 2000 ingestelde Classicale Commissie Evangelisatie Twente (CCET) verslag van de herstructurering. Hij vraagt toestemming om nog een keer een beroep op de classisgemeenten te mogen doen voor een financiële bijdrage. De classis gaat hiermee akkoord.

Verrekening onkosten

De quaestor heeft een schriftelijk verslag van de uitgaven en inkomsten van de Classis Rijssen aan de afgevaardigden uitgereikt. De classis besluit overeenkomstig zijn voorstel.

Roepende kerk

De vergadering wijst de gemeente van Rijssen-Zuid aan om de classis bijeen te roepen op D.V. vrijdagavond 22 februari 2002 om 19.00 uur in de Noorderkerk te Rijssen.

Sluiting

De preses bedankt voor de aanwezigheid en de medewerking om de vergadering een vlot verloop te doen hebben. Zich tot de afgevaardigden richtend, zegt hij: De dag is gedaald. Er is er een die ervan overtuigd is dat de tijd voorts kort is. De vorst der duisternis neemt zijn tijd waar. Laten wij het ook doen. Biddende om de uitbreiding van Gods kerk.

Tenslotte vraagt de preses een der afgevaardigden van Rijssen-West te eindigen. Oud. K.H. de Heer laat zingen Psalm 84:3 en gaat voor in dankgebed. Daarna sluit de preses de vergadering.

Voor verslag K.H. de Heer, 2e scriba.

Verslag van de vergadering van de classis Ridderkerk van de Geref. Gemeenten gehouden op zaterdag 29 september 2001

Ds. G. J. van Aalst opent namens de roepende kerk van Ridderkerk de vergadering met het laten zingen van Psalm 105 vers 5, het lezen van Genesis 17 : 1-8 en gebed.

Vervolgens heet hij een ieder hartelijk welkom en staat hierna stil bij Genesis 17 : 7; "En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God, en uw zaad na u".

De gemeenten zijn vertegenwoordigd door 4 predikanten, 15 ouderlingen en 1 diaken. Aan laatstgenoemde wordt keurstem verleend.

Het moderamen bestaat uit ds. D. de Wit preses, ds. G. J. van Aalst en ds. W. Silfhout assessoren, ouderling S. van Groningen quaestor en ouderling A. L. M. van Hoepen scriba.

Ds. W. Silfhout geeft vervolgens een mondeling verslag van zijn werkzaamheden als consulent in een classisgemeente waar moeilijkheden zijn ontstaan. De classis heeft indertijd hiervoor een commissie van goede diensten ingesteld die op de vorige classisvergadering hierover rapport heeft uitgebracht.

Uit het verslag van ds. W. Silfhout blijkt dat hij aan alle punten uit genoemd rapport veel tijd heeft besteed. Naast gesprekken met verontruste leden heeft hij ook enkele vergaderingen voorgezeten van zowel kerkenraad als mansleden. Alles heeft volgens hem tijd en de juiste gezindheid nodig. Hij merkt op dat de betreffende kerkenraad het innerlijk verlangen moet hebben om verzoening te zoeken om alles in het reine te brengen met de verontrusten en oud ambtsdragers. Alleen dan is er hoop. Deze intentie is van twee kanten noodzakelijk en heeft tijd nodig. De brieven van de verontruste leden zijn door de commissie van goede diensten op waardige wijze behandeld. De antwoordbrieven zijn namens de classis verzonden. Hierop is een schriftelijke reactie ontvangen van een oud ambtsdrager die door de classis wordt besproken en verder voor kennisgeving wordt aangenomen. Volgens de classis is ds. W. Silfhout op de juiste wijze in deze gemeente bezig en verzoekt hem zo verder te gaan. Hem wordt hierin Gods hulp en zegen toegebeden. Indien nodig kan hij de hulp van de commissie van goede diensten inroepen die door de classis nog niet is ontbonden. De predikanten hebben, uitgezonderd in bovengenoemde gemeente, visitatiebezoeken afgelegd in de classisgemeenten en hiervan rapport uitgebracht. Deze rapporten worden door de verschillende rapporteurs voorgelezen. Door twee afgevaardigden wordt hierop nog een kleine toelichting gegeven. De wens wordt uitgesproken dat de Heere de bediening van Zijn Woord in onze gemeenten tot een rijke zegen wil stellen, namelijk tot Zijn eer en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk. Afsproken wordt om in de toekomst de visitatierapporten zoals gebruikelijk niet alleen te agenderen maar deze tevens vooraf aan de kerkenraden toe te zenden. Dan behoeven ze niet meer op de vergadering te worden voorgelezen. Dit vergt namelijk veel tijd. Tevens kan men zich dan vooraf op eventuele vragen bezinnen. Hierbij dient beseft te worden dat de rapporten een vertrouwelijk karakter hebben. De kerkenraad van Zwijndrecht stelt in een schrijven het uitspreken van het votum in de leesdiensten aan de orde

zoals deze is opgetekend in Psalm 124 : 8 en Psalm 138 : 8. In Zwijndrecht wordt dit niet gedaan. In diverse zustergemeenten is dit wel gebruikelijk. Vanuit de kerkenraad en de gemeente van Zwijndrecht is de wens naar voren gekomen om in het vervolg aan het begin van de leesdiensten wel het votum uit te spreken teneinde hierin eenheid en orde te bevorderen. Zij verzoekt de classis om bovengenoemd votum voortaan te mogen gebruiken, en indien noodzakelijk een desbetreffende instructie te wijzigen.

Ds. G. J. van Aalst geeft hierop een nadere toelichting. Via de toenmalige classis Middelharnis en de particuliere synode Zuid-West is dit punt reeds in 1974 op de generale synode aan de orde gesteld. De generale synode heeft toen een liturgie opgesteld. Hierin wordt aanbevolen het votum bij leesdiensten achterwege te laten. De generale synode was niet voorschrijvend bezig maar het betrof een aanbeveling met de uitdrukkelijke wens dat iedere gemeente zich daaraan zal houden. Aangezien het hier om een advies van de generale synode gaat is een wijziging van een instructie door de classis dus niet aan de orde.

In de tweede plaats, indien gestreefd wordt naar orde en eenheid, zal in de lijn van dit advies moeten worden gehandeld. In de gemeenten waar het votum bij leesdiensten niet gebruikt wordt moet daarom geadviseerd worden het votum niet in te voeren. Bovendien zijn leesdiensten hulpdiensten, waarbij ook geldt dat de ambten hierin zijn onderscheiden.

Uit een inventarisatie blijkt dat in een zestal classisgemeenten het votum bij leesdiensten niet wordt uitgesproken. Waar het votum wel gebruikt wordt en nu zou worden afgeschaft, zou mogelijk onrust kunnen ontstaan. Daarom is het gewenst ook hierin geen verandering te brengen. De preses vat bovenstaande samen door te stellen dat waar het votum niet wordt uitgesproken tijdens de leesdiensten dit niet in te voeren en waar het wel zo is het vooralsnog te laten zoals het is.

Ouderling S. van Groningen geeft aan dat hij per 1 januari 2002 niet meer beschikbaar is als quaestor aangezien hij dan zijn ambt als ouderling in de gemeente Hendrik Ido Ambacht vanwege leeftijd en gezondheid zal neerleggen.

In de volgende classisvergadering zal aan zijn vertrek aandacht worden besteed terwijl dan tevens een nieuwe quaestor zal worden benoemd.

De volgende vergadering wordt gepland op D.V. zaterdag 12 januari 2002 aanvang 9.30 uur.

De preses besluit met erop te wijzen dat de aartsvaders volgens Hebr. 11 als vreemdelingen in tenten woonden verwachtende de stad die fundamenten heeft welke Kunstenaar en Bouwmeester God is. Hij is de Goddelijke bouwmeester. In dat gebouw zal al Gods volk komen. Daar

wil hij ambtsdragers voor gebruiken. Het ligt niet in onze handen. Het is hier voor Gods Kerk een doorreis. Is dat nu ook ons vreemdelingschap? De Heere schenke dat bij aanvang en de beoefening daarvan in de verdere voortgang.

Hierna eindigt ouderling B. Kok van de roepende kerk de vergadering met gebed en laat vooraf zingen Psalm 51 vers 9.

De scriba van de classis Ridderkerk.

A. L. M. van Hoepen

Verslag van de vergadering van de Classis Gouda der Gereformeerde Gemeenten, gehouden op vrijdag 5 oktober 2001 te Gouda.

Namens de roepende kerk van Gouda opent ds. G. Clements de vergadering. Hij laat Psalm 95 vers 1 en 2 zingen, leest Openb. 2 vers 1-7 en gaat voor in gebed. De voorzitter memoreert de volgende gebeurtenissen die sinds de vorige classisvergadering plaatsvonden: in maart 2001 herdachten de brs. P.A. van Bokhoven van de gemeente Delft en G.S. Zekveld van de gemeente Boskoop dat zij 25 jaar ambtsdrager mochten zijn. Br. G.H. Verweij van de gemeente 's-Gravenhage mocht gedenken 35 jaar in het ambt te staan. Op 3 augustus 2001 is op de leeftijd van 65 jaar oud-diaken L. Schipper van de gemeente 's-Gravenzande overleden. Op 20 juni kreeg de gemeente Boskoop, na een lange vacante periode, in ds. M. Golverdingen weer een eigen herder en leraar. De voorzitter heet hem hartelijk welkom in onze classis en wenst hem de zegen des Heeren toe.

Volgens houdt de voorzitter een meditatie naar aanleiding van de woorden van het voorgelezen schriftgedeelte.

Volgens de lastbrieven zijn de 12 gemeenten vertegenwoordigd door 4 predikanten en 20 ouderlingen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld. Preses: ds. G. Clements, assessoren: ds. M. Golverdingen en ds. A.J. Gunst, quaestor: oud. J. Honkoop en scriba: oud. P. Verweij.

Er zijn enkele ingekomen stukken. Er is een brief van onze vertegenwoordigers in de Raad van Toezicht, de brs. L.W. Both en W.A. van Es, van de "Stichting tot financiële hulpverlening aan instellingen, die werkzaam zijn in de classes Amsterdam en Gouda van de Gereformeerde Gemeenten op het gebied van geestelijke en lichamelijke gezondheidszorg". Hierin wordt aangegeven hoe de fusie tussen de steunstichtingen, die behoren bij de tehuizen, verenigd in de Stichting SGZZH, is verwerkt. De brs. Both en Van Es worden dankgezegd voor hun werkzaamheden.

Een brief is ontvangen van de classis Amsterdam met de vraag of wij hulp kunnen geven in de pastorale nood omdat er slechts één predikant is. Besloten is dat onze classis het hulpconsulentschap van Leiderdorp op zich zal nemen. Ds. G. Clements zal dit doen.

Van de classis Rotterdam is een brief ontvangen inzake hulpconsulentschap voor één van hun gemeenten. In overleg met ds. Golverdingen is besloten dat hij hulpconsulent van Rotterdam-Zuidwijk blijft. Een brief is ontvangen van Helpende Handen om adressen van ambtsdragers die catechisatie geven aan mensen met een verstandelijke handicap, om hen uit te nodigen voor een GTA bijeenkomst. De scriba heeft hieraan voldaan.

Een uitnodiging is ontvangen tot bijwoning van de bevestiging en intrede van ds. M. Golverdingen d.d. 20 juni 2001. Wordt voor kennisgeving aangenomen. Naar aanleiding hiervan spreekt ds. Golverdingen zijn erkentelijkheid uit voor de ontvangst in de classis.

Het rapport van de Commissie "In- en uitgaande predikanten" wordt voorgelezen. Ds. M. Golverdingen heeft de benodigde bescheiden overgelegd en heeft een toelichting gegeven op het aannemen van het beroep naar de gemeente Boskoop. Met de komst van ds. Golverdingen zijn de consulentschappen als volgt verdeeld: ds. G. Clements; Berkenwoude, Moerkapelle en Stolwijk; ds. M. Golverdingen, Delft, Gouda en Zoetermeer; ds. A.J. Gunst, Boskoop, 's-Gravenhage en Naaldwijk en ds. J.B. Zippro, Benthuisen, 's-Gravenzande en Scheveningen.

Het rapport van de "Commissie aangepaste catechisatie" wordt voorgelezen. De brs. Krijgsman en G. de Vos hebben deze catechisatie gegeven. Br. J. Krijgsman ziet zich genoodzaakt hiermee te stoppen in verband met zijn benoeming in parttime dienst als evangelist in Amsterdam. De groep op woensdagmiddag vervalt. Voortaan wordt alleen op zaterdag catechisatie gegeven. Ouderling P.J. de Pater van Boskoop zal naast br. J. Bart als reserve fungeren.

Aan de "Commissie aangepaste catechisatie" wordt toestemming gegeven ouderling P.J. de Pater en mevr. C. van de Berg, als plaatsvervangend hoofd van "De Eersteling", plaats te laten nemen in deze commissie. De catecheten en de commissie worden hartelijk dank gezegd voor hun werkzaamheden.

Inzake de afwikkeling van de gemeente Oudewater is van de ingestelde commissie een eindrapport ontvangen. De gemeente Oudewater is samengegaan met de gemeente van Stolwijk. Aan de gemeenteleden is de mogelijkheid gegeven zich te voegen bij de gemeente van hun keuze. Van de beschikbare middelen zijn giften overgemaakt naar diverse kerkelijke instellingen. De vrijgekomen gelden van de onroerende goederen alsmede de nog overige geldmiddelen, zijn naar rato van het aantal leden verdeeld onder de gemeenten waar de leden naar toe zijn gegaan.

Hiermede is deze zaak afgewikkeld en wordt de commissie, na hartelijke dankzegging, ontbonden. De voorzitter merkt op dat er weer een plaats minder is waar

het Woord van God gebracht wordt.

Op een vraag van één van de afgevaardigden blijkt dat de leden in de nieuwe gemeenten door de kerkenraad zijn bezocht en dat zij daar inmiddels hun plaats hebben gevonden.

In de rondvraag vraagt een gemeente om de classisvergadering later te laten aanvangen. Besloten wordt om voortaan om 19.15 uur te beginnen.

Enkele afgevaardigden vragen om in Gouda te vergaderen of, zo nodig, de ene keer in Gouda en de andere keer in Zoetermeer. Besloten wordt in Zoetermeer te blijven vergaderen vanwege de centrale ligging binnen de classis. Indien wij daar niet terecht kunnen dan kan naar een andere gemeente worden uitgeweken. De gemeente Naaldwijk vraagt of het nodig is dat de secundi op de vergadering van de Particuliere Synode aanwezig zijn. Ds. Golverdingen antwoordt dat het een goed gebruik is dat de eerste secundus daar aanwezig is.

Het moderamen stelt voor, naar aanleiding van een vraag hierover aan het begin van de vergadering om ds. H. Paul te vragen om op D.V. 24 mei 2002 voor de ambtsdragers van de classis een lezing te houden over "De zekerheid des geloofs". De vergadering neemt dit voorstel over.

De quaestor heeft een financieel overzicht over het jaar 2000 uitgedeeld. Hier over zijn geen vragen. Voor dit keer zal de quaestor geen beroep doen op de gemeenten, daar hij tussentijds een beroep heeft gedaan in verband met de af te dragen gelden aan de Particuliere Synode. In januari wil hij geen gulden maar euro's gaan incasseren.

's-Gravenhage wordt aangewezen als roepende kerk voor de volgende vergadering, die wordt gehouden op D.V. 18 januari 2002.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de bijdrage in de besprekingen. Ouderling J.P. van der Bas, van de roepende kerk, wordt verzocht te eindigen. Hij doet dit door Ps. 89 vers 7 en 8 te laten zingen en gaat daarna voor in dankgebed. Vervolgens sluit de voorzitter de vergadering.

Gouda,

P. Verweij, scriba

Bevestiging en intrede van ds. J.S. van der Net in Houten op 3 oktober jl.

"Gemeente, nog geen twaalf jaar geleden mocht ik voorgaan in de institueringsdienst van Houten. En nu mag u vandaag uw tweede predikant ontvangen. Ik hoop dat u een onwaardige gemeente mag zijn. Een eigen predikant is een weldaad, maar ook een verantwoordelijkheid."

Zo begon ds. J.J. van Ekeveld de bevestigingsdienst van ds. J.S. van der Net. De tekst voor deze dienst was Joh. 3:30: "Hij moet wassen, maar ik minder worden". Deze tekst werd uitgewerkt in drie aandachtspunten:

* De ergernis van Johannes' discipelen;

* De blijdschap van Johannes zelf;

* Het leven van Gods Kerk.

Als de volgelingen van Johannes hem zeggen dat ze zich ergeren omdat zovelen 'overlopen' naar de Heere Jezus, is dat een gevaarlijke verzoeking voor Johannes. En deze verzoeking komt nog wel van zijn eigen mensen! Iedereen wil van nature groot zijn. Ook dienaren van het woord willen zo graag geprezen worden. Maar bij deze discipel van Jezus mag het door genade zo anders zijn. Hoor zijn schone antwoord: "Hij moet wassen, maar ik minder worden." Let daarbij op het woordje 'moet'. Dat is het moeten van Gods raadsplan. Johannes valt zichzelf niet toe, hij valt zijn discipelen niet toe, maar hij valt de Heere toe. Calvijn tekent hierbij aan: "Daarin moeten alle dienaren Johannes navolgen, dat ze alles opruimen wat Christus verdonkert."

Dit woord is ook de levenservaring van Gods kinderen. Voordat ze de Heere kennen is hun leus: "Ik alleen". In het begin van de genadetijd luidt het: "Ik en Hij". Bij meer oefeningen mag het worden: "Hij en ik". Maar straks zal het voor eeuwig zijn: "Hij alléén!"

Met de plechtige woorden "Ja ik, van ganser harte" verbond ds. Van der Net zich in deze dienst aan de gemeente van Houten. De tekst voor de intrededienst van ds. Van der Net was 2 Petrus 1:19: "En wij hebben het profetische woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte en de morgenster opga in uw harten."

Het gaat in deze tekst over de prediking van het profetische woord.

* Deze getuigt van grote vastheid;

* Heeft een dringend appèl;

* Heeft een heerlijk perspectief.

Sinds 11 september hebben we ervaren dat alles in ons bestaan kan wankelen. Maar in dit hoofdstuk gaat het over vaste dingen. Alle nadruk wordt gelegd op dat wat vast en zeker is. Petrus doet dit om de dwaalleraars uit die tijd te bestrijden.

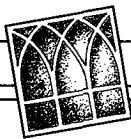
Door heel de Bijbel, het profetische woord, loopt een gouden draad. Alle bijbelboeken getuigen van Jezus Christus, in Zijn vernedering en Zijn verhoging. Als dat woord gepredikt wordt, wandelt Christus onder ons. Gemeente, wat zijn voor u vaste dingen? Uw gezondheid? Uw geld? Alles devalueert, maar het woord wordt steeds vaster. Wij hebben het woord, maar heeft het woord óns al? Dat woord is vast in zijn beloften, maar ook in zijn bedreigingen. Val daarom nu, hier ter plekke, de Heere te voet. Want het woord is ook vast in zijn nodigheden.

Petrus roept de gemeente op om acht te hebben op dit woord. Dat is een term uit de militaire wereld: "Geef acht!" Van nature zijn we dood door de misdaden. We moeten levendgemaakt worden door het levenwekkende woord, dat ik vanavond voor het eerst onder u mag verkondigen: Geef acht! Als het licht van Gods woord in de smoezelige, vuile plaats van ons hart schijnt, komt er een hartelijk bukken onder God. Daarom moet de prediking ontdekkend zijn. Zo maakt de Heilige Geest plaats voor de Heere Jezus. En daarom mag de prediking ook nodigend zijn en moet er maar één Naam in het middelpunt staan: de naam van Jezus.

Dan gaat de dag aanlichten; er komt steeds meer licht in zelfkennis en Christuskennis. Wat kunnen wij, ook na ontvangen genade, nog bezig zijn de lamp toe te dekken. Maar de lamp moet licht geven. Geef acht, gemeente, opdat u niet omkomt in de eeuwige duisternis. Dan zal de morgenster Christus opgaan in uw harten! Dan zal eenmaal de dag aanlichten, waarop alle tranen van uw ogen gewist zullen worden.

Na de prediking werd ds. Van der Net toegesproken door ds. W. Visscher namens classis en particuliere synode, door ds. R.P. van Rooijen namens de plaatselijke kerken, door burgemeester C. Lamers namens de burgerlijke overheid en tenslotte door ouderling J.H. Doevev namens kerkenraad en gemeente.

C. van Breugel, scriba.

PREDIKBEURTEN

ZONDAG 30 DECEMBER 2001

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.B. v/d Heiden en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. v/d Heiden en 16.30 uur ds. Silfhout; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. van Ekeveld; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Kleppe; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Boogaard;

Berkenwoude 19.00 uur dhr. Hoogerland; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. Bac; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Schot; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Delft 10.00 en 17.30 uur ds. F. Harinck; Deventer 15.00 uur ds. Schreuder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 9.30 uur ds. Tuinier; Enkhuizen

10.00 en 16.00 uur ds. Veenendaal; Enter 19.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Melis; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 15.30 uur ds. Zippro; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Schipper; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Golverdingen; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Haarlem 15.00 uur ds. W. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur (H.D.) ds. Silfhout en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Hoogeveen 15.30 uur ds. Beens; Hoogvliet 10.00 uur ds. van Aalst; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. v/d Net; Kampen 19.00 uur ds. Tuinier; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 8.30 en 15.00 uur ds. L. Blok (Ned. Herv. Kerk); Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Gunst; Lemmer 19.00 uur ds. Vreugdenhil (oudejaarsdienst); Lisse 10.00 en 15.30 uur ds. Baan; Meeuwen 14.30 uur ds. J. de Pater; Melissant 15.00 uur ds. Driessen; Middelburg-Centrum 18.30 uur ds. van Gelder; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. van Gelder en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Zippro; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. de Wit; Nieuwer ter Aa 15.30 uur dhr. van Boven; Nieuwerkerk ZLD 15.00 uur ds. van Gelder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterend-Texel 10.00 en 17.00 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 9.30 uur ds. Neele en 15.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Oostvoorne 18.00 uur ds. P. Mulder; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 18.00 uur ds. L. Blok; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. Driessen; Oudemirdum 14.30 uur ds. Tuinier; Poederoyen 14.30 uur ds. Verweij; Poortugaal 9.30 uur (H.A.) en 15.30 uur ds. W.J. Karels; Puttershoek 10.00 en 15.00 uur dhr. G. Pater; Rhenen 10.00 en 19.00 uur ds. Mondria; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur dhr. Hoogerland; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Zuid 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. van Aalst; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.30 uur leesdienst; Scherpenisse 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Sint Philipsland 15.00 uur ds. de Jongste (oudejaarsdienst); Soest 19.15 uur ds. Sonneveld; Spijkenisse 10.00 uur (H.A.) en 15.30 uur ds. P. Mulder; Stolwijk 19.00 uur ds. Schot; Terneuzen 10.00 en 10.00 en 15.30 en 15.30 uur lees-

dienst; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur (H.D.) en 18.30 uur ds. Verweij; Uddel 11.15 en 18.30 uur leesdienst (Ned. Herv. Kerk); Urk 10.00 en 17.00 uur ds. van Krimpen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur dhr. Verschuure; Veen 14.30 uur ds. M. Karens; Veenendaal 9.30 en 17.30 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 18.00 uur ds. W.J. Karels; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 16.30 uur ds. Mondria; Wemeldinge 14.30 uur ds. Schipper; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Wierden 15.00 uur ds. van Dieren; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Visscher; Zoetermeer 10.00 uur ds. Paul; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Beens;

MAANDAG 31 DECEMBER 2001

Aagtekerke 19.30 uur ds. Neele; Aalburg 19.30 uur ds. J. de Pater; Alblasterdam 19.30 uur ds. B. v/d Heiden; Almelo 19.15 uur ds. Schreuder; Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 19.30 uur ds. Kleppe; Arnhem 19.30 uur ds. Kattenberg; Barneveld 19.30 uur ds. Hogchem; Benthuizen 19.00 uur ds. Gunst; Berkenwoude 19.30 uur ds. F. Harinck; Bodegraven 19.00 uur ds. Bac; Boskoop 19.30 uur ds. Golverdingen; Brakel 17.00 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Paul; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Moerkerken; Dirksland 19.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 19.30 uur ds. Driessen; Dordrecht 19.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 15.00 uur dhr. G. Pater; Elspeet 19.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 17.00 uur ds. Vreugdenhil; Enschede 16.00 uur ds. Tuinier; Enter 15.00 uur ds. v/d Net; Ermelo 19.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 19.30 uur ds. Melis; Goes 19.30 uur ds. Moens; Gouda 19.30 uur ds. Clements; Goudswaard 17.00 uur ds. de Wit; 's-Gravenhage 16.00 uur ds. Clements; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. Schipper; Groningen 20.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. Silfhout; Hilversum 17.00 uur ds. Verweij; Hoofddorp 16.00 uur ds. W. Harinck; Hoogeveen 19.00 uur dhr. G. Pater; Hoogvliet 16.30 uur ds. P. Mulder; Houten 19.00 uur ds. v/d Net; Kampen 19.30 uur ds. Baan; Kapelle-Biezelinge 19.30 uur ds. Tanis; Katwijk aan Zee 17.00 uur ds. Veenendaal; Klaaswaal 17.00 uur dhr. Verschuure (Ned. Herv. Kerk); Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. P. Blok; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Schot; Kruiningen 16.00 uur ds. Moens; Leerdam 17.00 uur ds. Mondria; Leiderdorp 19.30 uur ds. Boogaard; Lelystad 16.00 uur ds. Meeuse; Lisse 19.30 uur ds. Veenendaal;

Marknesse 14.30 uur ds. Melis; Middelburg-Centrum 16.30 uur ds. Tanis; Middelburg-Zuid 19.00 uur ds. van Gelder; Middelharnis 19.00 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 19.00 uur ds. Zippro; Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. de Wit; Nieuwdorp 16.30 uur ds. van Gelder; Nieuwerkerk ZLD 17.00 uur ds. Brugge; Nijkerk 19.30 uur ds. Beens; Nunspeet 19.00 uur ds. Meeuse; Oosterend-Texel 19.30 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 19.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Opheusden 19.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 19.30 uur dhr. van Boven; Oudemirdum 19.30 uur ds. van Krimpen; Poortvliet 14.30 uur dhr. Verschuure; Rhenen 16.30 uur ds. Hogchem; Ridderkerk 19.00 uur ds. van Aalst; Rijssen-Noord 17.00 uur ds. van Dieren; Rijssen-West 17.00 uur ds. Mol; Rijssen-Zuid 17.00 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 17.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Zuid 16.00 uur ds. Golverdingen; Scherpenisse 19.30 uur ds. Brugge; Scherpenisse 19.00 uur ds. F. Mulder; Soest 16.00 uur ds. Visscher; Sprang Capelle 17.00 uur ds. J. de Pater; Stad a/h Haringvliet 16.30 uur ds. J. Karels; Terneuzen 19.15 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Tuinier; Tholen 19.00 uur ds. de Jongste; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. Verweij; Uddel 16.30 uur ds. Mouw (Ned. Herv. Kerk); Urk 10.00 en 17.00 uur ds. van Krimpen; Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld; Waarde 19.00 uur ds. Hofman; Waardenburg 19.30 uur ds. Mondria; Wageningen 17.00 uur ds. Sonneveld; Wemeldinge 14.30 uur ds. Hofman; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Woerden 19.30 uur ds. W. Harinck; Zeist 19.00 uur ds. van Eekeveld; Zwijndrecht 19.00 uur ds. Mijnders; Zwolle 19.30 uur dhr. Hoogerland.

DINSDAG 1 JANUARI 2002

Aagtekerke 9.30 uur ds. Neele; Aalburg 9.00 uur ds. J. de Pater; Alblasterdam 10.00 uur ds. B. v/d Heiden; Amersfoort 9.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. Kleppe; Arnhem 10.00 uur ds. Kattenberg en 18.30 uur ds. Driessen; Barneveld 9.30 uur ds. Hogchem; Benthuizen 9.30 uur ds. Gunst; Boskoop 9.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. F. Harinck; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 uur dhr. Hoogerland; Dirksland 10.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 10.00 uur ds. Driessen; Elspeet 10.00 uur ds. Vermeij; Ermelo 9.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 uur ds. Melis; Goes 9.30 uur ds. Moens; Gouda 9.30 uur ds. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. Schipper; Groningen 10.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. Silfhout; Houten 10.00 uur ds. v/d Net; Kampen 9.00 uur ds. Baan; Kapelle-Biezelinge 9.30 uur ds.

Tanis; Katwijk aan Zee 13.00 uur ds. de Wit; Klaaswaal 8.30 uur dhr. van Boven (Ned. Herv. Kerk); Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. P. Blok; Krimpen a/d IJssel 10.00 uur ds. Schot; Leiderdorp 10.00 uur ds. Boogaard; Lelystad 11.00 uur ds. Baan; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. van Gelder; Moerkapelle 9.30 uur ds. Zippro; Nieuw Beijerland 9.30 uur ds. de Wit; Nijkerk 9.30 uur ds. Beens; Oosterend-Texel 10.00 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 9.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Opheusden 10.00 uur ds. J. Karens; Oudemirdum 19.30 uur dhr. G. Pater; Rhenen 11.00 uur ds. Sonneveld; Ridderkerk 10.00 uur ds. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 11.00 uur dhr. Verschuure; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Baaijens; Scherpenisse 9.30 uur ds. Brugge; Scherpenzeel 10.00 uur ds. F. Mulder; Sprang Capelle 11.00 uur ds. J. de Pater; Terneuzen 10.00 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 uur ds. de Jongste; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. Verweij; Uddel 11.30 uur ds. Mouw (Ned. Herv. Kerk); Urk 10.00 uur ds. van Krimpen; Veenendaal 9.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 10.00 uur ds. Paul; Waardenburg 10.00 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. Veenendaal; Werkendam 9.30 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 uur ds. W. Harinck; Zeist 10.00 uur ds. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.00 uur dhr. Verschuure; Zwolle 9.30 uur dhr. G. Pater.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist L. Versteeg; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Catechisatie: dinsdagavond om de twee weken 18.15 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. v.d. Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

ADVERTENTIES

Des Heeren onmisbare zegen toegewenst aan familie, predikanten, vrienden, en bekenden voor het jaar 2002.

Mevr. A.P. van Vliet-Okkerse
Prelaatweg 23
4363 NB Aagtekerke

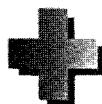
Met dank voor alle goede wensen, wens ik de familie en alle bekenden de zegen des Heeren toe in het nieuwe jaar.

Wed. M. Hoogerland-Vermeulen
Marnixflat 3, 4461 WX Goes

Voor het jaar 2002 wensen wij curatoren, docenten, predikanten, emerituspredikanten, predikantsweduwen, zendingswerkers, evangelisten, kerkenraden en gemeenteleden des Heeren onmisbare hulp en zegen toe.

Studenten van de
Theologische school
te Rotterdam

Kraamzorg?

RST

Tel. 0342 - 422 324

Postbus 154, 3770 AD Barneveld

CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te huur in het bej. teh. van de Ger. Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel. 001-519-863-2574.

Nieuw!

M. Golverdingen v.d.m. Heimwee naar God

Zeven indringende preken voor jong en oud t.b.v. de verbouw van het kerkgebouw van de Ger. Gemeente te Gonnchem.

Harde kaft, heldere letter, 132 p.
f 27,50/€12,50 (excl. verz. k.)

Bestel nu!

Lectuurcommissie, A.R. Visscherpad
12, 4207 MD Gorinchem
0183-665993/620862/622399 of per
e-mail sdpost@gomarus.nl

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuus of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR
ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begrafenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

Nederlandsche Stichting
"Verpleegkundigen voor Israël"

Een dringende oproep.

De gehandicapte kinderen in het

Alyn Hospitaal te Jeruzalem

hebben ook recht op Zorg en Liefde

Niet alleen een gevulde,
maar ook een gevouwen hand voor ISRAËL

"Help ons Israël helpen"

Giften gaarne op Giro 3.88.58.40.

t.n.v. Penn. VVI, Postbus 903 3100 AV Schiedam

Agressie
Mishandeling
Doodschoppen
Vandalisme
Riskant verkeersgedrag

komen vaak voort
uit alcoholgebruik

CBD
CHRISTELIJKE BEWEGING VOOR
DRANKGESTELDING

Hoe lang accepteren
we dat nog?

Informatie: Stg. CBD, Antwoordnr 2410, 6800 VJ Arnhem

Stichting Verzorgingshuizen Regio Oost (SVRO), staat voor identiteitsgebonden zorg uitgaande van de gereformeerde gemeenten. Vanuit onze christelijke zorgvisie zoeken wij een sfeer waarin eerbied voor God en Zijn Woord tastbaar is. Voor ons verzorgingshuis **Bethesda te Den Dolder**, zoeken wij een

Zelfstandige teamleider m/v

(minimaal 32 uur)

De functie

Als teamleider heeft u een zelfstandige en boeiende baan. Onder uw verantwoording valt een goed woon-, werk- en leefklimaat voor de bewoners en medewerkers in Bethesda. U denkt mee over de verdere ontwikkeling van de zorg en dienstverlening in Bethesda en brengt verbetervoorstellen in.

Wij vragen

Een teamleider die weet wat zelfstandigheid betekent. Verder is het belangrijk dat u kennis en ervaring hebt opgedaan zodat u de locatie zelfstandig kunt runnen. U bent stressbestendig en in staat om prioriteiten te stellen.

Meer weten?

Dan kunt u contact opnemen met de heer J. D. Heijns, zorgmanager Bethesda / Elim, telefoonnummer: 0342 - 41 38 66 of met de heer J. J. van Ginkel, algemeen directeur, telefoonnummer 0548 - 536 217.

Solliciteren?

Heeft u interesse in deze functie? Stuur dan uw schriftelijke reactie binnen tien dagen naar: SVRO, t.a.v. mevr. D. J. Ligtenberg (directiesecretaresse), Diekjansweg 1, 7462 JD Rijssen.

Wij bieden

Een prettige werksfeer, goede opleidings- en ontplooiingsmogelijkheden en arbeidsvoorwaarden conform de CAO verpleeg- en verzorgingshuizen.

Woonruimte gezocht

College Stijle zoekt:
**woonruimte
te huur voor een
personeelslid**

(bv. deel van een woning)
in de regio Alblasserwaard/
Hendrik Ido Ambacht.
Kunt u haar/ons helpen?

Je wilt er voor je het weet
TEL 0180- 483555 (OVERDAG)
TEL 0183- 502818 ('S AVONDS)

't HUYGENSHUIJS

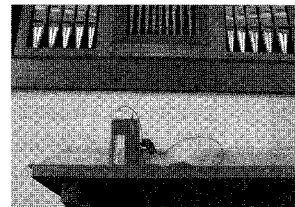
voor Restauratie en Verkoop van
Antieke Klokken

Havenstraat 22a 3441 BJ Woerden
tel.: 0348 - 689100 wo. t/m za. geopend

Geluid zoals het hoort!

Ook hier
hebben
wij het
geluid
verzorgd!

Van Gelder Elektronica
Carry van Bruggenstraat 33
9422 KM Smilde tel: 0592 415 509
www.vangelderelektronica.nl

begravenisverzorging

T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam en omstreken.
Opbaar mogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 460 05 09
Fax 010 - 466 79 12

Begraafnisonderneming

Voor uitvaartzorg in :

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Veenendaal
- ◆ Renswoude
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenlaan 30

3925 BM Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Stichting Bureau

Kraam & Gezinshulp

Stichting Bureau Kraam & Gezinshulp omdat zorg meer is dan geholpen worden...

Wij bieden u verantwoorde Kraamzorg en Gezinshulp indien u niet verzekerd bent tegen ziektekosten, maar ook als u verantwoorde zorg op maat wenst. Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent (soms) meer dan standaard hulpverlening. Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en uw gezin is de basis voor een goed herstel.

Onze verzorgenden zijn Rijksgediplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting BKG in gezinnen met een reformatorisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.

Neem contact op om uw mogelijkheden te bespreken en u ontvangt vrijblijvend het BKG informatiepakket.

U kunt de BKG bereiken via onze centrale inlichtingen en inschrijfftelefoon voor *kraamzorg en gezinszorg*,

0341-270778.

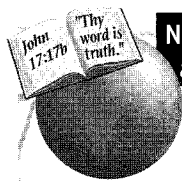
(Bij voorkeur tijdens werkdagen tussen 9.00 uur en 12.00 uur.)

Lukt het u niet persoonlijk contact met ons te krijgen spreekt u dan onze voicemail in. U wordt dan zo spoedig mogelijk teruggebeld.

BKG, de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt!

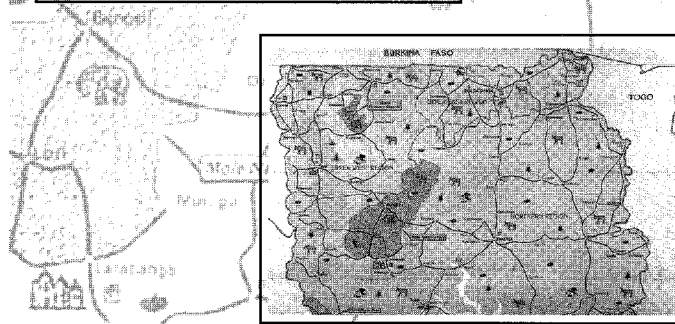
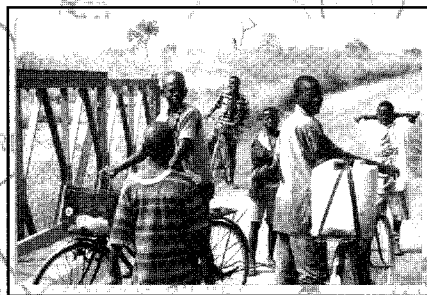
Hartelijke oproep tot financiële steun!

Noord Ghana: de drie noordelijke provincies beslaan 40% van het land. Het gebied is driemaal de grootte van ons land. Er wonen bijna 4 miljoen mensen. Slechts 6% is christen. Ca. 20% is moslim. Verreweg het grootste gedeelte van de bevolking hangt nog de traditionele stammenreligie aan. Deze mensen staan echter open voor het Evangelie! Er is onder hen geen vijandschap t.o.v. christenen. Sinds begin 2000 is de leeuverspreiding naar dit gebied op gang gekomen. **De vraag naar bijbels is echter groter dan het aanbod! Wie is hierover niet verblijd?**

Najaars actie

Deputaatschap Bijbelverspreiding Gereformeerde Gemeenten

Eén bijbel kost ca. fl. 10,-

Dit jaar hebben we 10.000 bijbels uitgereikt. Voor 2002 hebben we 6000 bijbels extra nodig. Dit gaat ten laste van ons budget. **Daarom een hartelijke oproep voor een extra najaarsgift!**

6000 extra bijbels voor Noord-Ghana
Hoeveel neemt u er voor uw rekening?

Giro 7409485

t.n.v. Deputaatschap Bijbelverspreiding, Woerden.
Of bankrekeningnummer 3224.22.329

Hartelijk dank!